

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **20 Kasım 2025**

Sayı: **15221**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

36828

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 19.11.2025

Gülcan Kış
CHP Mersin Milletvekili

Ankara 5. İdare Mahkemesi, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 2022–2024 yıllarına ait pestisit denetim verilerini kamuoyundan gizlemesini “hukuka aykırı” bularak iptal etmiştir. Karara göre Bakanlık; denetim sayıları, numune sonuçları, uygunsuzluk oranları ve mevzuat ihlallerini kamuoyuyla paylaşmakla yükümlüdür. Halkın sağlığını ilgilendiren verilerin ticari gerekçelerle saklanması kabul edilemez olup, Bakanlığın bu süreçteki uygulamaları ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız, Ankara 5. İdare Mahkemesi'nin pestisit analiz verilerinin açıklanmasına yönelik kararını ne zaman ve hangi kapsamda uygulayacaktır?
2. 2022–2024 yılları arasında yapılan toplam 246.946 pestisit denetiminin ürün bazlı sonuçları, mevzuat limitini aşan numune oranları ve alınan idari yaptırımlar nelerdir?
3. Pestisit verileri kamuoyundan neden yıllarca gizlenmiştir? Bu kararın alınmasında Bakanlık bünyesinde kimler sorumludur?
4. Bakanlığınızın savunmasında yer alan “verilerin kamuya fayda sağlamayacağı” görüşünün bilimsel ve hukuki dayanağı nedir? Hangi kurumlar bu yönde görüş bildirmiştir?
5. Pestisit sonuçlarının açıklanmasının “iç ve dış ticarete zarar vereceği” iddianız hangi teknik raporlara dayanmaktadır? Bu raporlar kamuoyuna açık mıdır?
6. Mevzuata aykırı pestisit kalıntısı tespit edilen ürünlerde hangi üreticilere ve firmalara idari yaptırım uygulanmıştır? Bu firmaların isimleri kamuoyundan neden gizlenmektedir?
7. “Pestisitler ve Çocuklar” raporunun ortaya koyduğu, her üç gıdadan birinde uygunsuzluk bulunduğu bilgisi Bakanlık tarafından doğrulanmakta mıdır? Bu oranı düşürmeye yönelik bir eylem planı yürürlükte midir?
8. 2025 yılı itibarıyla moleküler analiz kapasitesi, laboratuvar alt yapısı, personel sayısı ve denetim sıklığı artırılmış mıdır? Artırıldıysa yıllara göre veriler nelerdir?
9. Türkiye’de tarımsal üretimde yoğun pestisit kullanımının uzun vadeli sağlık risklerine ilişkin Bakanlığın bir araştırması var mıdır? Yoksa neden yoktur?
10. Mahkeme kararına rağmen pestisit verilerinin açıklanmaması halinde Bakanlığınız hangi idari yaptırımla karşı karşıya kalacaktır?